

DAN SUSJEDA 28. svibanj

Iskustva , primjeri

- 1. Mladi ... volonteri**
- 2.Patronažna sestra ... praksa**
- 3.Osobe s invaliditetom**
- 4.Osobe 50 + godina....**

1.Susjedski odnosi

Kad sa susjedima uspostavimo dobar i iskren odnos možemo biti sigurni da je s nama sve u redu.....barem je to moj stav !
Jeste li ikada razmišljali kako ljudi,kao i mravi žive u prostorijama povezanim hodnicima i katovima.....i kako ljudi ,isto kao mravi,donose u domaćinstva veće ili manje količine hrane,akumulirajući je i trošeći je.

Mi ljudi živimo u asfaltiranim jazbinama koje nazivamo kuće ili stanovi te rijetko kada živimo u osami bez susjeda ... susjadi su uvijek tu !

Možemo se praviti da ih ne poznajemo te ih samo pozdraviti onako pro-forme,radi reda ili možemo izmijeniti ponekad i neku riječ više , te zaplesati s njima na sred hodnika !

Susjadi su ljudiovakvi i onakvi.....ima tu penzionera,mladih obitelji,dilera droge,jehovinih svjedoka,vozača lokomotiva,porno glumaca,velečasnih,profesora,čistača ulica,prodavača,odvijetnika,informatičara,špijuna,kradljivaca,baletana,astronauta.....

Susjadi ponekad imaju i čudna imena, kad kad ih se ne možeš niti sjetiti a kamoli izgovoriti

Lijepo je kad poslije kućnog sastanka na kome budu nazočni svi stanari zgrade u kojoj živite"padne"jedna maneštra koja se kuhala dan prije u kotlu najveće zajedničke prostorije u zgradici.

Super je , kada susjadi međusobno razmjenjuju dobra.....recimo novine,staru odjeću i obuću,stripove.....općenito stvari koje više ne trebaju pojedinim kućanstvima.

Možda bi bilo poželjno imati neku zajedničku policu na ulazu zgrade gdje će se takve stvari odlagati i razmjenjivati.....

Zanimljivo je kako susjadi komuniciraju....Kada pozdravljaju jedan drugoga neki to čine tiho,neki sramežljivo,neki u strahu,neki su glasni i ponosni neki ni

ne pričaju , nijemi su

Čuo sam da postoje susjedi koje rijetko tko vidi.....

Susjedi - tema o kojoj bi se moglo pisati i pisati..... tko ne ulazi u odnos sa susjedima gubi puno..... a i ne zna s kim živi !

Volonter udruge Hepatos , D.V.

1.1.SUSJED

Često smo se igrali, kasnije odrzavali prijateljstvo iako susjedi neko vrijeme vise bili nismo....

Dosle teenedjerske godine,kada svak trazi samog sebe, na svoj poseban nacin. Dogodile su se ruzne stvari

Dok si u“diru“ tada nerazumjes i ne vidis

Uslijedilo je dugotrajno ljecenje,izgubljen vid i nemogucnost govora, poslje budenje iz kome,svjest,bezvolja,nagomila se gubitak zelje za zivotom, Vrijeme prolazi, al kao da i nije proslo jer bol i gorcina, mislis da su sada tvoje jedine prijateljice.

Uvidis sto imas i da vise nista nema vrijednoga, odlucujes se korakom za bolje sutra jer ipak tu postoji tracak nade.

I ponovno liječenje i sve se pocelo mijenjati Bog je ucinio cudo

Poslije mnogo godina, vratih se ...

Prijateljstvo susjeda koje je bilo od malih nogu sve je vise raslo i postojalo bolje i kvalitetnije.

Bila mi je potrebna ruka tada jer sam jos prije ostala u kolicima onemogucena da cinim neke stvari, a uz njegovu pomoc sve to bude brze , a i lijepo.

Pomogne mi da hodam po stepenicama, da odem u bolnicu na pregled, ceka i bude uz mene.

Znamo neki put otici do grada pa proci po Korzu i mozda na kavu.

Neki put kada bih ja trebala skuhati on se ponudi da to ucini jer voli kuhati i eksperimentirati sa zacinima u hrani, napravi nesto malo drugacije, ukusnije.

Znamo puno pricati o svemu i o onome sta nas pojedinacno muci i kroz Bibliju nadjemo rjesenje.

To sve cini od srca.

Zna cak biti jako smijesan. Sta god da mi treba sto je u njegovoj mogucnosti on je spremjan pomoci. Zar to nije jako lijepo ?

Tko to nebi volio tako nesto u zivotu?

Kada bi si susjedi u zgradji medjusobno pomagali drugi svijet bi to bio, kada znas da mozes racunati na susjede , tada se nitko sam osjecao ne bi ...to su oni pravi pokloni koji bi svaki susjed treba poklanjati drugom susjedu !

Volonterka udruge „Hepatos Rijeka“ – V.

2. Dvije susjede

Duboke bore oko očiju i ustiju, uvijek nježni i titrajući osmjeh na licu. Bujica riječi kojima nije potreban poseban ili veliki poticaj, povijena leđa pod teretom života, ali i bolesti, praznina na lijevoj strani prsišta i tračak tuge u pogledu, koju najčešće prikriva sjaj dobrote i blagosti. Već godinama ostarjele, natečene i bolne ruke, spretno, ali i sve umornije, njeguju nepokretnog supruga u malom stanu na trećem katu zgrade okružene zelenilom. Svako jutro stanare budi pjev ptica, a one koji ga ne čuju, nježni glasići mališana iz obližnjeg vrtića. Umornu i nenaspavanu Katicu ne bude radosti prirode i života, već tjelesna bol, njena ili bolešću izmučenog supruga.

A na zadnjem katu, u stanu bez struje, prljavom i zapuštenom, živi mladi par koji se ne smije, ne raduje, ne planira za sutra, ne živi za danas. Tri desetljeća mladosti ostavilo je starost tijelu, oduzelo ljepotu, zdravlje i povelo ih putovima ponora i pakla. Do pred samo koju godinu, iako u svjetlu i zvuku halucinacija, držali su se za ruke, šetali, uzimali, a sve za „HEP,.. A sada se svađaju, viču, tuku, lome i razbijaju ono malo što je ostalo u stanu, međusobno se uništavajući pri čemu prednjači on u agresiji prema njoj. I sve to za samo malo ubijajućeg sivog praška ili tableta metadona, ovisno o novcu, trgovini ili ponudi i potražnji.

I tako su se dvije žene i sretale povremeno na stubištu , od briga i godina umorna Katica i Nada prerano ostarjela i uništena od poroka života iako obećavajućeg. **Dijelile su ih godine, jaz nepoznavanja i nerazumijevanja razlike života, između njih bio je pogled i pozdrav, Nadin osjećaj stida i straha i Katičina želja da je zaštiti, ohrabri, posavjetuje i pomogne. Sve se zaustavljalno na želji, jer to su susjede koje su živjele u istoj zgradici, ali u paralelnim svjetovima vrednovanja stvarnosti i života.** Nada je uvijek molila, svih u svojoj blizini, pet ili deset kuna, obećavajući da će ih već sutra vratiti, a Katica od jedne mirovine, nedostatne za sve potrebe, znajući kamo nepovratno ide novac, davalna. Nudila je hranu, ali ona nije bila uvijek potrebna niti željena. Nikada joj nije bilo prihvatljivo, a niti razumljivo „ka di ide ovaj svit, ova mladost, ča niki ne more niš učinit, pomoć ovoj dici ... ,“

Došla je i ta ljetna noć, tri sata, doba kada svi spavaju. Tek usnula Katica čula je jak udarac, zvuk sličan padu na hodniku, pred svojim vratima.

Istrčala je u spavačici i pod slabim svjetlom žarulje, ugledala Nadu.

Ležala je pred njenim vratima, razbijene glave iz koje je tekla krv i razlijevala se po njoj i hodniku. Znala je Katica kakvim životom živi Nada, da je na kraju puta, teško bolesna, znala je da umire, i zvala je susjede da joj pomognu podignuti je. Svi su „spavalici, i zato je sama pomogla

Nadi do petog kata, više je vukući i noseći nego hodajući, a onda je dugo u noć prala svoje krvave ruke sapunom, alkoholom, sapunom

Jutro je Katici donijelo, uz noćašnji strah, zavjeru šutnje, obavezujuće čuvanje profesionalne tajne, i odveli je u tjedne iščekivanja, strepnje i nade jer ...zamijenila je onkologa i fizijatra infektologom i mikrobiologom, testirala se, jednom, dva, tri puta „na ovu, pa na onu beštiju,, i dočekala negativne nalaze.

Dva mjeseca kasnije, Nada je, u anonimnosti i samoći bez ijedne suze, pokopana o trošku Grada, a nekoliko mjeseci poslije, Katica je ispratila na Drenovu svog supruga nakon više od pola stoljeća braka. Katica, iako nitko ne zna gdje je Nada našla svoj spokoj, jer nikome i nije stalo, na grobu svog muža zapali kandelu da i njoj osvjetli put.

Uz sjetni osmijeh kaže da bi sve ponovila, i sada pomaže susjedima, vjeruje Ijudima i bori se s bolešću koju je već jednom pobijedila.

Povremeno mi se javi, zatraži pomoć jer se ne snalazi u papirima, pravima i zakonima, nasmiješi se, zahvali i ode.

V.Š., vms
Patronažna sestra
Dom zdravlja PGŽ

3. PRIMJER DOBROSUSJEDSKIH ODNOSA

Živjeti u invalidskim kolicima znači svakodnevno se susretati sa mnogim ograničenjima. Nešto što zdrav, pokretan čovjek niti ne primjećuje, kao što je stepenica, meni pretstavlja nepremostivu prepreku koju ne mogu prijeći bez tude pomoći. Kako živim u stanu ispred kojeg se nalazi 8 stepenica koje moram prijeći da bih stigla do ceste, svaki moj izlazak iz kuće, a također i ulazak u nju , pretstavlja pravu malu avanturu.

Ipak, država se pobrinula da, jedan dio nas, 100 postotnih invalida ima osobne asistente čiji posao je pomoći nam u savladavanju svih prepreka s kojima se susrećemo. U praksi to znači da mene moja asistentica „izvuče“ ili spusti po stepenicama na koje najdem. Kako je to jedan hvale vrijedan projekt, nadam se da će se u skoroj budućnosti iznači novčana sredstva koja će omogućiti svakom 100% invalidu osobnog asistenta.

Kako u svakoj nesreći ima nečeg dobrog tako i ja želim spomenuti moje susjede, koji mi u danima kada moja asistentica nije prisutna, uvijek i

nesebično sa smješkom na licu pomažu. Da budemo još točniji, to su djelatnici obrtničkih radnji koje se nalaze u neposrednoj blizini: pizzarie „Korida“ koji, osim što su vrlo dobri i dragi ljudi, rade izvrsne pizze; djelatnice frizerskog salona „Enigma“ kao i djelatnike prodavaonice auto dijelova „Škoda“.

Često samo kritiziramo i žalimo se, a ovom prilikom želim istaknuti jedan dobar primjer susjedskih odnosa. Zahvaljujući dragim i susretljivim ljudima u mojoj susjedstvu, koji su ovdje kada god ih zatrebam, moj svakodnevni život i ograničenja na koja nailazim u njemu čine mi se lakšima, manjima. Kako nisu svi tako sretni u ovakvoj i sličnoj poziciji, želim se još jednom zahvaliti susjedima i sa svima podijeliti ovaj pozitivan primjer dobrih odnosa.

S. V.
**(Silvia Velčić, Krnjevo 12
51000 Rijeka)**

3. *Moj primjer dobrosusjedskih odnosa*

Moje ime je Mila Udiljak i bolujem od progresivne mišićne distrofije koja prouzrokuje jednu od najtežih vrsta invaliditeta. Krećem se u elektromotornim invalidskim kolicima, a obzirom da živim u neboderu pomoć druge osobe uvijek mi je potrebna. Moja dva nećaka mi ne mogu biti uvijek na raspolaganju no ja se ne bojim jer znam da imam susjede koji će mi uvijek priskočiti. Dođu mi otvoriti ulazna vrata zgrade, pozovu mi lift i uvedu me u stan te me zbrinu da mogu ostati sama dok mi ne dode njegovateljica ili netko od ukućana. Imam jednu posebno dragu i dobru susjedu koju moram istaknuti. Ona ima ključ od moga stana i u svaku dobu da se nađem sama ili da mi nešto ustreba nazovem ju i ona dode da mi pomogne. Istaknula bih i kućepazitelja naše zgrade koji mi je dao broj svoga mobitela da ga zovnem kada dolazim doma, ako nema nikog drugog, on mi bez prigovora dode pomoći sve što treba. Inače je susretljiv i drag susjed. Ukoliko postoji neka obavijest na oglasnoj ploči da neće biti vode ili struje ili da ne radi lift i sl. on svakome od nas za koje zna da smo nemoćni i ne možemo pročitati obavijest, pokuca na vrata i prenese informacije te pita treba li nam što pomoći.

Inače su svi ljudi iz moje okoline puni razumijevanja, često odu samnom na kavu negdje gdje je pristupačno ući s kolicima. Bilo bi super kad bi u svakom neboderu bilo dobrih susjeda -ljudi velikog srca i zdravog razuma za osobe sa invaliditetom.

3. 2.SUSJEDA

Od mjeseca lipnja 2009. godine živim u Kostreni u naselju Dujmići. Kuća u kojoj stanujem u prizemlju nema prilaz s ceste do kuće s mogućnošću ulaska automobilom u dvorište, već je jedina mogućnost ostaviti automobil na cesti gdje je garaža u koju parkiram i onda ići do kuće tj. stana stepenicama pješice.

Pri tome imam oko dvadesetak stepenica koje još uvijek na svim dijelovima nemaju rukohvate.

Kako živim sama, obavljam i nabavku osnovnih živežnih namirnica i ostalih prijeko potrebnih stvari u domaćinstvu.

Preko puta garaže stanuje dobra teta Andelka kojoj ni prezime ne znam i svaki put kad vidi da sam parkirala i da izvlačim vrećice iz automobila, odmah dotrči preko svog dvorišta do mene i uzme moje stvari i odnese mi po stepenicama do ulaza u stan.

Najzanimljivije je što gotovo nikad nisam tražila da mi pomogne, mada moram biti iskrena pa priznati da mi je samoj teško nositi stvari po stepenicama do ulaza, pa katkad to radim i po nekoliko puta, ako se radi o većoj količini, ali teta Andelka me svaki put kad je u blizini iznenadi i pomogne.

Zato sam smatrala potrebnim iznijeti ovo svoje pozitivno iskustvo, koja je hvalevrijedan primjer ljudske solidarnosti u ovim bremenitim vremenima kada se ljudi sve više otuđuju jedni od drugih.

Nadam se da i druge osobe imaju takva pozitivna iskustva sa susjedima.

R.S. (Rachela Sindičić)

4. MOJE SUSJEDSTVO

Vratim li se unazad sa sjećanjem, u vrijeme pedesetih godina, ispunjena sam ugodom. Moja je obitelj živjela u Puli u obiteljskoj kući sa tri stana. U našem susjedstvu živjele su još dvije obitelji.

Dvorište je uvijek bilo puno djece. Uz nas petero bila su tu i djeca susjeda, njih petero. Igri, smjehu, veselju i dječjim nestაslucima nikad kraja. Naši su se roditelji družili. Sastajali su se i dijelili lijepo, ružne i tužne trenutke. Uvijek spremni pomoći jedni drugima. Nisam imala sreću da živim sa mojom bakom i djedom (bili su daleko). Nas 10 djece iz dvorišta imali smo naše mame i tate, a dijelili smo ljubav i pažnju baka i nona ostale djece. Živjeli smo kao jedna velika obitelj. Ulazilo se iz stana u stan bez prethodne najave. Ako je nekom nešto uzmanjkalo (sol, šećer i drugo, pa čak i novac) znali se da će ti susjed pomoći i dati koliko može.

Prvi TV program gledala sam 1956. ili 1957. Susjed Mario iz zgrade preko puta naše svoj je TV prijemnik stavljao na prozor (živio je u prizemlju) i sa ostalim susjedima gledao program sa ulice. Bilo je to sigurno i pošteno susjedstvo mog djetinjsva i adolescencije.

Svoju sam obitelj zasnovala u Rijeci. Nakon podstanarstva od 2 godine uselili smo u vlastiti stan u neboderu 1970.god. Na svakom katu nebodera bilo je sedam stanova. Stanovali smo na 4 katu. Stanare gornjih katova nisam niti poznavala ili vrlo malo njih i to iz viđenja. Mi stanari sa 4. kata smo dosta dobro komunicirali. Djeca su nam se družila u igri. O kulturi stanovanja pojedinih stanara bolje je ne prisjećati se. Mišljenja sam da je život u neboderu najnekvalitetniji način stanovanja. Zatim...

Prije 30 godina doselili smo se u Srdoče. To su kuće u nizu. Naš ulaz ima 15 stanova. Ljudi su vrlo dragi i pristupačni. Družimo se. Briga o zgradama je zajednička. Oplemenili smo okoliš sa nasadima grmova i cvijeća. U zgradama je puno djece. Čuje se žamor i graja po stubištu. Nikome to ne smeta.

Situacija se donekle mijenja nakon 90-tih godina. Izmjenilo se više od pola stanova. Susjedi su povučeniji, manje komuniciraju. Nedostaje entuzijazma oko rješavanja zajedničkih problema u zgradama. Mlađi su to ljudi. Više se ni djeca ne igraju po stubištu. Sve je nekako tiho i sjetno. Ponekad se sretнемo na stubištu, pozdravimo čak i upitamo "kako ste?". Iako je formalno, lijepo je čuti.

L.M.
Liliana Mihalich

4.1. A tko su moji susjedi?

Čujem dječje trčanje u stanu iznad mog. Dugo nisam čula takav zvuk, možda su to novi stanari, ili su tek neki gosti? Ne znam.

Taj stan brzo mijenja vlasnike.

Prisjećam se prvog vlasnika kada smo uselili. Bio je veseo dečko s puno posjeta mladog društva i ugodnog , svježeg ,lepršavog mirisa parfema u ulazu , po stepeništu

do njegovog stana. Bio je druželjubiv. U stvari svi u ulazu, kako smo se useljavali , odmah smo sklapali prijateljstva. Puno velikih stvari nas je povezivalo. Sreća vlastitog stana, veliki kredit za kupnju tog stana, sitna djeca a i generacijski smo bili blizu. Druženje je bilo svakodnevница ,funkcionirali smo kao velika vesela i bučna obitelj. Uvijek smo pronalazili razloge za slavlje,od uobičajenih rođendana i Novih godina ,do samo naših razloga za veselje. Stolice smo vukli po stubištu do stana u koljem bi se okupljali,svaki puta kod drugog stanara. Zajednički smo uredivali okoliš i usput se i svadali, svatko je imao svoje zamisli ali bi pronašli zajedničko rješenje. Kada smo uselili oko kuće je bila hrpa otpadnog građevinskog materijala i različito smeće iako smo uređenje ranije platili u cijeni stana. Nabavili smo i klupe da možemo zajednički uživati u sređenom okolišu.

Godine su prolazile i djeca su startala za školu. A u školi nema produženog boravka, kako dojučerašnje vrtičko dijete ostaviti samo? Dolepršale su brižne bake i način življenja se izmijenio. A morali smo i učiti, prerasporedili smo slobodno vrijeme.

I veselo dečko s gornjeg kata se oženio,dobio neku plačljivu bebu. Ubrzo je prodao stan i preselio u kuću. Stigli su novi simpatični susjedi sa dvoje djece. Brzo su se uklopili u naše društvo. I susjedi do tog stana preselili su u novu kuću i prodali stan. Puno su mi nedostajale njihove djevojčice, naročito mlađa.

Djeca su rasla , tražila nova društva.

Počeo je rat! Zavladao je strah, nesigurnost, nepovjerenje. I mi u ulazu smo međusobno zaratili, svako je imao svoje tvrde stavove. Prestalo je druženje ..

Samo povremeni susreti ili pozdrav prije iseljenja. I opet je stan iznad promijenio vlasnike. Stigla je mlada obitelj ali se zadržala kratko, kupili su novi veći stan.

Dvije susjede više nisu žive.

Mijenjaju se pločice s prezimenom na vratima. Nekad sam se trudila pročitati nove a sada me više i ne zanima. Nitko više ne dolazi posuditi malo šećera ili jaje ili nešto slično, sada prodavaonice rade svaki dan .

Dobro je bilo nekada ali i ovo je dobro. Više ne trčim na posao. Kao da sam stalno na godišnjem odmoru.

Djeca su odselila . Prvo vrijeme puno su mi nedostajali , ali povremeni ručkovi i glas preko telefona postali su dovoljni.

Zavladao je mir u stanu i u ulazu. Ugodno je.

Nije mi dosadno, imam prijatelje ,televiziju, internet, knjige.

Ulaz je tih, malo kada nekog sretnem na stepeništu a kada i sretnem ne poznam. Jesu li to neki gosti ili novi susjedi?

V.R.T.

ZAKLJUČAK :

Smatramo nužnim pokrenuti i potaknuti obilježavanje – Dana susjeda !

Voditeljica :

mr. sc. Irena Deže Starčević , prof.